

PETER KRUG

Han Krug 1890-1977 een levensbeeld

De herinneringen aan de kunstschilder Han Krug gaan terug tot mijn vroege kinderjaren. Verwonderlijk is dit niet. Als weinigen verstond mijn oom de kunst met kinderen om te gaan. Vaak trof ik op zijn atelier dan ook enige jeugdige bezoekers aan die gewapend met kleurpotlood of penseel met zijn hulp de eerste schreden zetten op de lange weg naar het beeldend kunstenaarschap. De meesten hebben het einde van deze weg nooit bereikt! Ook ik niet, hoewel mijn oom mijn belangstelling voor de schilderkunst terdege levend wist te houden. Dit mede dank zij de tentoonstellingen in 'Pulchri Studio' in Den Haag, het schilderkundig genootschap waarvan hij sinds 1927 lid was en dat na zijn dood een ere-tentoonstelling aan zijn werk wijdde. Vele malen heeft hij daar geëxposeerd.

Geboren in Den Haag op 21 december 1890 bezocht hij daar de Academie voor Beeldende Kunsten. Zijn oeuvre omvatte schilderijen, aquarellen, tekeningen (pen en pastel), etsen en lithografieën in neo-impressionistische stijl. Zijn houtsneden uit de jaren dertig werden zeer bekend en door de Bookplate International Association te Los Angeles bekroond. De natuur (landschappen) en in het bijzonder zee, duin en strand en ook bloemen inspireerden hem het meest. Zijn liefde voor de natuur was karakteristiek voor hem en ik herinner mij nog zeer goed onze vele gezamenlijke zwerftochten. Hij hield van de zee, de rusteloze wolken in hun vele verschijningsvormen en van de kleurenpracht van de rijk begroeiende duinen rond Den Haag. Hier was Han Krug niet alleen de kunstschilder met een scherp gevoel voor het kleurengamma en de vormrijkdom van het landschap in zijn totaliteit, hij had ook oog voor het detail, voor een enkele zeldzame plant, voor een snelle vogel langs de duinrand. Zijn grote kennis van de natuur bleek uit de wekelijkse bijdragen die een aantal jaren in het Haagse dagblad 'Het Vaderland' verschenen (vanaf februari 1954) met als onderwerp het planten- en dierenleven rondom de residentie. Ook schreef hij in de 'Haagse Courant' in 'Natuur en techniek'. Vooral vogels hadden zijn belangstelling. Ik herinner mij de excursies met de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging afdeling Den Haag, waar hij vele belangstellenden wegwijst waaktie op het gebied van vogelgeluiden. Ook publiceerde hij diverse artikelen in 'Natura', het landelijke tijdschrift van deze vereniging, over verschillende natuurgebieden en over

bepaalde bijzondere botanische vondsten of over schelpen. De waardering van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging kwam tot uiting in de henoeming tot erelid op zijn tachtigste verjaardag.

Niet alleen planten en dieren boeiden hem, maar ook de mensen, de boeren en vissers, die hij op zijn zwerftochten ontmoette en waarmee hij lange gesprekken voerde over de veranderingen in het boerenbestaan, die zich vooral na de Tweede Wereldoorlog met grote snelheid voltrokken. Veel van dit boeren- en vissersleven legde hij vast in talloze schetsen. Niet verwonderlijk is dat mijn oom en tante in de moeilijke oorlogsjaren (mijn oom weigerde lid te worden van de Cultuurkamer en had nauwe contacten met vele figuren uit het verzet) een uitnodiging aanvaardden om hun intrek te nemen in een boerderij op Wieringen. Hier kwam het boekje tot stand dat nu in druk is verschenen en waarin allerlei herinneringen aan het oude Wieringen zijn vastgelegd. Hier ook maakte hij verschillende olieverven van de eenzame wadden met de dreigende wolkenluchten. Hij was een sociaal bewogen mens, die begaafde jonge kunstenaars bijstond. Hij wist vaak iets voor hen te bereiken in zijn functie van secretaris van de Gewestelijke Afdeling 's-Gravenhage van de Federatie van Beeldende Kunstenaars. In de jaren 1952-1965 gaf hij (bij wijze van therapie) schilderles aan patiënten van het Groene Kruis Sanatorium te Delft. Verschillende van hen wist hij zo te inspireren dat zij ook later de schilderkunst bleven beoefenen.

De directie van het Zuiderzeemuseum vroeg mij een inleidend woord te schrijven voor deze speciale uitgave van 'Het Peperhuis'. Mijn oom bezocht het Zuiderzeemuseum vele malen. De toenmalige directeur, de heer Krussink kocht een aantal aquarellen en een olieverf voor de collectie aan, waarin herinneringen aan de vroegere Zuiderzee bewaard zijn gebleven.

Ik ben bijzonder erkentlijk voor het verzoek aan mij gedaan een levensbeeld te schetsen van de mens Han Krug, die voor talloze kunstenaars en niet-kunstenaars zo veel heeft betekend. Maar bovenal wil ik hier, mede namens zijn weduwe, de directie en de staf van het Zuiderzeemuseum dankzeggen, dat zij deze uitgave over het unieke eiland Wieringen mogelijk hebben gemaakt, een gebied waar evenals elders in Nederland, helaas zoveel oude schoonheid verloren is gedaan.